

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 64/2026 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen toimenpiteistä kuolinpesien sekä käytöstä poistuneiden luvallisten aseiden päättymisen estämisestä rikollisten käsiin

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Saku Nikkasan /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 64/2026 vp:

Miten hallitus aikoo varmistaa, ettei kuolinpesien tai käytöstä poistuneiden luvallisten aseiden määrästä päädy jatkossa merkittäviä määriä rikollisten käsiin,

onko hallitus valmis selvittämään mahdollisuutta ottaa käyttöön taloudellinen kannustin, esimerkiksi poliisin maksama kohtuullinen korvaus, jotta kuolinpesien perilliset sekä aseharrastuksen lopettaneet tai toimintakykynsä menettäneet henkilöt luovuttaisivat aseet viranomaisille tai luvalliseen asekauppaan nykyistä herkemmin ja

mitä muita toimia hallitus suunnittelee kuolinpesien ja käytöstä poistuneiden ampumaseiden hallinnan tehostamiseksi ja viranomaiskuormituksen vähentämiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Ampuma-aselain (1/1998) 108 §:ssä säädetään, että ampuma-aseen, aseosen, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon oikeuttavan luvan haltijan kuoltua sen, jonka hallussa kuolinpesän omaisuus on, tulee ottaa ampuma-ase, aseosa, patruunat ja erityisen vaaralliset ammuksot välittömästi haltuunsa. Hänellä on oikeus säilyttää ja hyväksyttävästä syystä myös kuljettaa edellä tarkoitettuja esineitä kuuden kuukauden ajan luvanhaltijan kuolemasta. Hänen on tämän määräajan kuluessa:

- 1) hankittava ampuma-aseen, aseosen, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon oikeuttava lupa;
- 2) luovutettava ampuma-ase, aseosa, patruunat ja erityisen vaaralliset ammuksot niiden hankkimiseen oikeutetulle;
- 3) huolehdittava ampuma-aseen tekemisestä pysyvästi ampumakelvottomaksi ja aseosen tekemisestä pysyvästi toimintakelvottomaksi sekä esitettävä ne poliisille; taikka
- 4) luovutettava ampuma-ase, aseosa, patruunat ja erityisen vaaralliset ammuksot poliisille.

Edellä 1 momentissa mainitun määräajan jälkeen kuolinpesästä löydetyt ampuma-aseet, aseensosat, patruunat ja erityisen vaaralliset ammuksot on luovutettava viipymättä poliisille.

Ampuma-aseiden säilytysäännöksiä on tarkistettu viimeksi vuonna 2019. Ampuma-aselain 105 § velvoittaa aseluvan haltijaa, tässä tapauksessa kuolinpesän edustajaa, pitämään ampuma-aseesta ja patruunoista sellaista huolta, ettei ole vaaraa niiden joutumisesta asiattomien haltuun. Lain 106 §:ssä säädetään tarkemmin, miten aseita tulee säilyttää, 106 a §:ssä säädetään ampuma-aseiden kantamisesta, kuljettamisesta sekä väliaikaisesta säilyttämisestä ja 106 b §:ssä patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilyttämisestä ja kuljettamisesta sekä väliaikaisesta säilyttämisestä. Ampuma-aselain 42 c §:ssä säädetään velvollisuudesta ilmoittaa aseiden lainaamisesta poliisille, jos ase annetaan lainaksi yli 30 päiväksi. Säännös helpottaa aseiden jäljittämistä, koska ilman kyseistä ilmoitusvelvollisuutta kuolinpesien edustajien voisi olla vaikeaa tai mahdotonta tietää missä pesään kuuluvat aseet ovat. Jos poliisi havaitsee aseluvan haltijoiden valvonnassa, tai sen tietoon tulee muuta kautta, että säilytysäännöksiä ei noudateta, tai aseita käsitellään muuten varomattomasti, ampuma-aselain 103 §:ssä sekä rikoslain (39/1889) 41 luvun 1–3 §:ssä sekä 44 luvun 12 §:ssä on säännökset tällaisten menettelyjen varalta.

Ampuma-aseet on mahdollista luovuttaa huutokaupattavaksi poliisin huutokauppaan. Vain myydyistä aseista maksetaan myyntiprovio, joka vähennetään myyntihinnasta. Jo se, että aseet voi jättää korvauksetta myytäväksi, on helpotus aseiden haltijalle. Poliisi myös järjestää säännöllisesti niin kutsuttuja armovuosikeräyksiä, joissa kuka tahansa voi ilman seuraamuksia luovuttaa poliisille kuolinpesien aseita, luvattomia aseita ja aseiden osia sekä tarpeettomiksi käyneitä luvallisia aseita, aseiden osia ja patruunoita. Poliisi noutaa aseet ja patruunat pyydettyä. Mainittujen esineiden luovuttaminen poliisille on mahdollista aina, eikä vaadi erityistä keräyskampanjaa.

Aseharrastajien ikääntyessä ampuma-aseita päätyy kuolinpesille. Sisäministeriö ja Poliisihallitus käyvätkin jatkuvaa vuoropuhelua ampuma-aseisiin liittyvän lainsäädännön, aseturvallisuuden ja tarkoituksenmukaisten käytäntöjen kehittämiseksi, jotta ampuma-aseita ei päädy rikolliseen käyttöön tai että olisi vaaraa niiden katoamisesta tai lainvastaisesta hallussapidosta.

Helsingissä 24.3.2026

Sisäministeri Mari Rantanen

VN/7614/2026-SM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: